

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ diplomové práce (posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: Bc. **Anežka Hrdá**

Název práce: Autor nur für Germanisten? Zur Rezeption **Thomas Bernhards**

Vedoucí práce: PhDr. et Mgr. Alena Zelená, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE:

Studentka v práci vychází z teze pražského germanisty M. Tvrdíka, že Thomas Bernhard je v českém prostředí autorem pouze pro germanisty. Analyzuje proto recepci díla T. Bernharda, zkoumá, jak byl vnímán a interpretován a to jak překladateli, vydavateli (nakladateli), tak též divadelníky a následně i literárními kritiky a teoretiky. Autorka práce tak na příkladu díla známého rakouského spisovatele rozebírá otázku možné recepce literárního díla v různých kontextech a kulturních a společenských ovzduších. Vychází přitom z receptivní teorie a uplatňuje teorii Jauße a Isera na dosti extrémní příklad práce s recepcí jak ze strany recipientů, tak také vědomé práce producenta s očekávanou recepcí. Základní výzkumnou otázkou tedy je, jaké je vnímání díla T. Bernharda v ČR (a původně v Československu), jak jej lze porovnat s jeho vnímáním v zemi původu a nakolik lze hovořit o chápání „autentického“ Bernharda čili jak kontext recepce ovlivňuje interpretaci díla, a jak tedy recepci ovlivňuje kulturní horizont recipientů.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:

Autorka v první části popisuje svá teoretická východiska tedy především recepční (receptivní teorii a pojmy s ní spojené. Následně jako určitý srovnávací podklad analyzuje recepci autora a jeho díla v jeho rodném Rakousku. K tomu si definuje některá témata, která bude později sledovat i v českém kontextu. Asi nejproblematictější je otázka vztahu fikce a reality, v níž není zcela vymezen pojem fikce. Oč v této části však autorce jde, není vymezení vztahu fikce a reality v autorově díle, nýbrž diskuse problematice recepce dané právě nerozlišováním reálného základu určitého příběhu a jeho zpracování v umělecké fikci – tedy problém, s nímž se můžeme častěji setkávat i v soudní praxi, kdy soud (realita) vstupuje jako hodnotitel do umělecké tvorby (fikce). Tento bod by si tedy asi zasloužil lepší definování. Třetí a nejrozsáhlejší kapitola je vlastním jádrem práce. Autorka zde podrobně analyzuje uvedení Bernhardova díla do českých zemí, tj. překladům, kritikám / recenzím, inscenační praxi atd. Na podkladě této analýzy pak dochází k závěru, v němž asi nejzásadnějším je vymezení toho, v čem spočívá odlišnost rakouské (autentičtější?) a česká recepce a jakou roli v ní hraje kontext a horizont očekávání, jakož i snaha převést Bernhardovo dílo právě do kontextu české postkomunistické společnosti. Autorka tak ověřuje na konkrétním způsobu, jak probíhá recepce literárního díla.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Z hlediska jazykového lze autorku pochválit za velmi dobrou znalost němčiny, přestože se nevyvaruje některých gramatických chyb (např. na straně 76: „...erschienen in zwei Hauptverlage...“, tj. chybějící koncovka n v dativu plurálu. Chyby či nedokonalosti však nikterak nekomplikují četbu práce a není jich velké množství, proto je lze bez problému tolerovat. Práce je po formální stránce na velmi dobré úrovni i její struktura je zcela logická a zahrnuje všechny náležitosti závěrečných studentských prací. Pouze je pravdou, že by si větší prostor zasloužilo zhodnocení sekundární literatury, kterou sice autorka zmiňuje, ale již se jí příliš komplexně kriticky nezabývá, byť v jednotlivých kapitolách nalezneme vždy též kritické zmínky o použité sekundární literatuře, již ovšem není pro dané téma příliš mnoho. Citační praxe je v pořádku a odpovídá zvyklostem pro daný obor.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Práce je zaměřena na velmi zajímavé téma a aktuální pohled na literární dílo z hlediska jeho recepce. Pro náčšobor to může být téma zajímavé právě proto, že se zde do literatury promítá celý historicko-kulturní kontext. U díla překladového jde navíc o střetávání dvou odlišných kontextů. Právě recepce díla rakouského dramatika může být pro studenty teritoriálních studií dobrým výchozím bodem pro diskusi o možnosti porozumění Čechů a Rakušanů a o možném hledání spojnic nebo paralel, které se projeví v možnosti vzájemného porozumění. Práce tak v sobě prolíná různá oborová východiska a element česko-rakouské komparace, což považuji za téma vhodné pro daný obor. Možná by si ještě zasloužila doplnění o otázku, zda můžeme právě v české recepci Bernhardova díla vnímat komponentu „středoevropanství“, nebo zde naopak zůstává národní identita, která překrývá i společnou historii a středoevropský horizont. Nad touto otázkou by se studentka mohla ve své obhajobě ještě zamyslet.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:
viz výše

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
Navrhovaná známka: B, příp. A – dle obhajoby

Datum: 17.9. 2020

Podpis